

قسمت

واژگان

بسته ۱ معنی واژگان

کشاورز	قَلاح	روشنایی	ضیاء	آفرید	خَلَقَ (مضارع: يَخْلُقُ)
آن	ذلِكَ	حرارت، گرما	خِرازة	قرار داد	جَعَلَ (مضارع: يَجْعَلُ)
آن	تلك	پخش	مُنْتَشِرَة	تاریکی ها	الظُّلُمات
این دو	هذان، هَاتين	پدید آوزد	أَوْجَدَ (مضارع: يَوْجِدُ / مصدر: إيجاد)	زمین	أَرْض
این دو	هاتان، هَاتين	اخگر (پاره آتش)	شَرَرَة	آسمان ها	سماوات
آن ها	أولئك	نعمت ها	أَنْعَمَ	آن	ذات
این ها	هؤلاء	ریزان	مُنْهَمِرَة	دارای	ذات
ترجمه کن	تَرْجِم	دارای	ذو	شاخه ها	عُصون
نامه	رِسالة	دانش	جُكَمَة	تر و تازه	نَضِرَة
دیوار	جِدَار	کامل	بَالِغَة، بالغ	رشد کرد	نَمَت (مؤنث: نَمَا / مضارع: يَنْمُو، تنمو)
نوشت	كَتَبَ (مضارع: يَكْتُبُ)	ثوانا	مُقْتَدِرَة	دانه	حَبَّة
تکالیف	وُاجِبَات	زینت داد	زَان	شد	صَارَت (مضارع: تَصِيرُ، تصير)
پژوهش ها	أَبْحاث	ستارگان	أَنْجَم	جست و جو کرد	تَبَحَثَ (مضارع: يَتَبَحَثُ / امر: اِبْحَثْ، جست و جو کن)
سنگ ها	أَخْجَار	مروارید ها	ذَرَر	گفت	قَالَ (مضارع: يَقُولُ / امر: قُلْ، بگو)
زیبا	جَمِيلَة	ابر	غَيم	این ← هذا	ذَا (من ذا: و این کیست؟)
گران	غَالِيَة	نازل کرد	أَنْزَلَ (مضارع: يَنْزِلُ / مصدر: انزال)	دراوزد	أَخْرَجَ (مضارع: يُخْرِجُ، درمی آوزد / مصدر: إخراج)
رنگ	لَوْن	باران	مَطَر	میوه، نتیجه	فَتْرَة
سفید	أَبْيَض	آشنایی	تَعَارَفَ	نگاه کرد	نَظَرَ (مضارع: يَنْظُرُ / امر: انْظُرْ، بنگر، نگاه کن)
ستاره، ستاره	كَوْكَب	فرودگاه	مَطَار	خورشید	شَمْس
می چرخد	يَدْوُر	کارمند	مَوْظَف	پاره آتش	جَلْوَة
اطراف	حَوْل	سالن	قَاعَة	فروزان	مُسْتَبْرَة
بخار	بَخَار	شادی، خوشحالی	شَرور		
متراکم،	مُتْرَاكِم	که سفر کنم	أَنْ أَسَافِرَ (مضارع: يُسَافِرُ / مصدر: مسافرة)		
جمع شده، فشرده	جَمْع شَدَة، فشرده	انجام داد	فَعَلَ (مضارع: يَفْعَلُ / امر: افعل)		
ماه	قَمَر				
فرو می بارد	يَنْزِلُ (ماضی: نَزَلَ / مصدر: نزول)				
لباس ها	قَلَابِس				
زنانه	نِسَائِيَة				

ممنوع	ممنوع	خوشحال، شاد	مسنور	مُخْتَلِفَة	گونگون
منع شده	فراغ	نزدیک	قرب	قطعة	تکه
جای خالی	نص	پایان	نهایت	مُنْفَصِلَة	جدا شده
متن	قصیر	راست	یمین	نار	آتش
کوتاه	لغة	خرید	شراء	فائزات	برنده ها، موفق ها
زبان	مُشْتَعِنًا	مجاز	مسموح	ذلیل	راهنما
با استفاده از	تَفَكَّرَ	کوشا	مُجَدِّد	بطارئة	باتری
اندیشید	(مضارع: يَتَفَكَّرُونَ / مصدر: تَفَكَّرَ)	ارزان	رُخِيصَة	صالح	شایسته
	خَلَقَ	مردود	راسب	رُجَا جَة	شیشه
آفرینش	باطل	چپ	تسار	ضَع	قرار بده، بگذار
بیپوده	شاطئ	فروش	تَبِعَ	ناصر	یاری کننده
ساحل	مُحَافَظَة	آغاز، ابتدا	بِدَايَة	منصور	یاری شده
استان	عَين	دور	بَعِيد	أَنْصَار	یاران
چشمه	وادي	کوه ها	جبال	صَبَّار	بسیار صبرکننده
دره	مُعْجَم	خواهید	رَقْدَ	صَبُور	بسیار شکیبا
واژه نامه، فرهنگ لغت	إِلَى اللِّقَاءِ	زشت	قَبِيح	صَابِر	صبرکننده
	مَعَ الْأَسَفِ	نور، روشنائی	نور	نَام	خواهید
به امید دیدار	عَفْوًا	غمگین	خَزِين	(مضارع: يَنَامُ / مصدر: نَوْم)	
متأسفانه		کوشا، تلاشگر	مُجْتَهِد	ناجِح	موفق، پیروز
بخشید					

کلمات مترادف

۲

بسته

فائز	ناجح	غَنِم	شَحاب	جَعَلَ	وَضَعَ
موفق، برنده	آنم	ابر	شور	قرار داد	
نعمت‌ها	آنظر	قرح	شادی	صَغ	اجْعَلْ
شاهد	بنگر، ببین	ضدق	حبیب	قرار بده، بگذار	
نجم	کوکب	دوست	نام	نور	روشنایی
ستاره	ذات	رقد	خواهید	ذات	ذو
ذات	مجتهد	خواهید	مُجْتَهِد	دارای، صاحب	صارت
آن	کوشا، تلاشگر	مُجْتَهِد	شاطن	شد	فأهتة
ذا	ساحل	ساحل	شَرَزَة	نمیه	نَمْرَة
این	جَنُودَة	جَنُودَة	پاره آتش	کامله	بألفه
خَلَقْ	آفرید، پدید آورد	پاره آتش		کامل	

کلمات متضاد

۳

بسته

ضعیف	مُتَقَدِّرَة	توا	توا	توا	توا
ناتوان	أَنْزَلَ	نازل کرد	نازل کرد	نازل کرد	نازل کرد
رَفَع	نَیْل	شب	شب	شب	شب
بالا برد	قَصیر	کوئاه	کوئاه	کوئاه	کوئاه
تَهاَر	مَدینَة	شهر	شهر	شهر	شهر
روز	رَیْب	ناجیح، فائز	ناجیح، فائز	ناجیح، فائز	ناجیح، فائز
طویل	مَرْدانَه	مردود	مردود	مردود	مردود
بلند	مَرْدانَه	مردود	مردود	مردود	مردود
قَرِیَة	مَرْدانَه	مردود	مردود	مردود	مردود
شهر	مَرْدانَه	مردود	مردود	مردود	مردود
روستا	مَرْدانَه	مردود	مردود	مردود	مردود
عَجول	مَرْدانَه	مردود	مردود	مردود	مردود
بسیار شکیب	مَرْدانَه	مردود	مردود	مردود	مردود
بسیار شتاب‌کننده	مَرْدانَه	مردود	مردود	مردود	مردود

خُرُوف	خُرُف	تَمَارِین	تَمَرِین	غُصُون	غُصْن
حُرُف	حُرُف	تَمَرِین	تَمَرِین	شَاخه	شَاخه
أَفْعَال	فِعْل	أَخْجَار	خَجَر	أَنْعَم	نِعْمَة
عُقَارِب	فَعْل	فَلَاپِس	سَنگ	أَنْجَم	نَعْمَت
جِبَال	عَقْرِبَة	أَلْوَان	مَلَبَس	دُزَر	نَجْم
تَرَاكِب	عَقْرِبَة	أَصْدِقَاء	لِبَاس	جُفْلَة	سِتَارَه
تَرَكِيب	جَبَل	أَنْصَار	رَنگ	جَمَلَه	دُزَر
	کُوه	يَاوَر	صَدِيق		مِرْوَارِيد
			دُوسْت		أَبْحَاث
			نَاصِر		بَحْث
					پَرُوهش، تَحْقِيق

در این بسته انواع اسم‌های درس اول را همراه با معنی به طور کامل آورده‌ایم. از آن جایی که مطالب این بسته همهٔ سؤالات امتحانی را پوشش می‌دهد، توصیه‌مان این است که جدول زیر را حفظ کنید؛ ولی چنانچه تمایل دارید آموزش انواع اسم را ببینید به قسمت قواعد درس هشتم (صفحه ۲۲۲) مراجعه کنید.

■ اسم فاعل

مُشْتَعِرَة فروزان	مُتَرَاکِم به هم فشرده	مُجَدِّد کوشا
مُنْتَشِرَة پخش	مُخْتَلِفَة گوناگون	رَايِس مردود
مُنْهَیْرَة ریزان	مُنْقَصِلَة جدا شده	مُجْتَهِد تلاشگر
بَالِغَة کامل	صَالِح درستکار، شایسته	مُشْتَعِن کمک‌گیرنده
مُقْتَدِرَة توانا	فَائِز برنده، موفق	بَاطِل بیهوده
وَاجِب تکلیف	نَاصِر یاری‌کننده	زَائِر زیارت‌کننده
غَالِيَة گران	صَابِر صبر‌کننده	

■ اسم مفعول

مَوْظَف کارمند	مَشْرُور شاد، خوشحال	مَقْنُوع منع شده، ممنوع
مَنْصُور یاری شده	مَنْصُوح مجاز	مَخْلُوقات آفریده‌ها

■ اسم مبالغه

صَبَّار بسیار صبر‌کننده	صَبُور بسیار شکیا
-------------------------	-------------------

قسمت واژگان

بسته ۱ معنی واژگان

آتش	نار	بخش، قسمت	جُزْء	اندیشیدن	تَفَكَّرَ
ده	عَشْرَة	به دست گرفت و نگه داشت	أَمْسَكَ (مضارع: يُمْسِكُ)	هفتاد	سَبْعِينَ
نه	تِسْعَة	نود و نه	تِسْعَة وَتِسْعِينَ	سال	سَنَة
کسب، به دست آوردن	طَلَبَ	آفریدگان به هم مهربانی می‌کنند	يَتَرَاخَمُ الْخَلْقُ	بندها، نصیحت‌ها	مَوَاعِظَ
بس است	يَكْفِي (ماضی: كَفَى) (تکففي الإثنين: برای دو نفر بس است)	غذا، خوراک	طَعَام	هفت	سَبْعَ
بنده	عَبْد	یک	وَاجِد	جاری کرد	أَجْرِي (مضارع: يُجْرِي: جاری است، جاری می‌شود)
رحمت، مهربانی	رَحْمَة	دو	إِثْنَان، اِثْنَيْنِ	پاداش	أَجْرَ
مشخص کن	عَيَّنَ (ماضی: عَيَّنَ / مضارع: يُعَيِّنُ)	سه	ثَلَاثَة	مرگ	مَوْت
مردان	رِجَال	چهار	أَرْبَعَة	یاد داد	عَلَّمَ (مضارع: يُعَلِّمُ / مصدر: تَعْلِيم)
درها	أَبْوَاب	بخورید	كُلُوا (ماضی: أَكَلْ / مضارع: يَأْكُلُ)	رود، رودخانه	نَهْر
تهی دست	مُسَكِّن	همگی	جَمِيعاً	کند	خَفَرَ (مضارع: يُخْفِرُ)
روزها	أَيَّام	پراکنده نشوید	لَا تَفْرَقُوا (در اصل: لَا تَفَرَّقُوا)	چاه	بُئْر
دانه	حَبَّة	گروه، جماعت	جَمَاعَة	یا	أَوْ
ستاره	كَوْكَب	مخلص شد، یکرنگ شد	أَخْلَصَ (مضارع: يُخْلِصُ / مصدر: إِخْلَاص)	کاشت	غَرَسَ (مضارع: يَغْرِسُ)
ماه	شَهْر	چهل	أَرْبَعِينَ	درخت خرما	نَخْل
گفت‌وگو	جَوَار	صبح	صَبَاحاً	ساخت	بَنَى (مضارع: يَبْنِي)
فرودگاه	مَطَار	اشکار شد	ظَهَرَ (مضارع: يَظْهَرُ)	به ارث گذاشت	وَرَّثَ
گردشگر	سَاحِب	جوی‌های پرآب، چشم‌ها	يَنْابِيعَ	قرآن	مُضَخَّفَ
شب، عصر	مَسَاء	زبان	لِسَان	به جا گذاشت	تَرَكَ (مضارع: يَتْرُكُ)
آمدی	جِئْتَ	انک، کم	قَلِيلَ	طلب آموزش کرد	اسْتَفْتَرَ (مضارع: يَسْتَفْتِرُ: آموزش می‌خواهد / مصدر: اسْتِيفَار)
بار، دفعه	مَرَّة	زیاد، بسیار	كَثِيرَ	قرار داد	جَعَلَ (مضارع: يَجْعَلُ)
سال	عَام	درد	وَجَعَ	صد	مِئَة
شهر	مَدِينَة	دشمنی	عَدَاوَة		
استان	مُحَافَظَة				
چه زیباست!	مَا أَجْمَلُ				
جنگل‌ها	غَابَات				

تأین	هشتمین	حَسَنَة	نیکی، خوبی	تَشَرُّ	آسان گردان
أَيْفَة	امامان، پیشوایان	أَمْثال	مثل‌ها	(ماضی: تَشَرُّ / مضارع: تَشَرُّ / مصدر: تَشَرُّ)	
وَجَدْتُ	یافتی، پیدا کردی	مُصِیْبَة	بلا، گرفتاری	أَخْلَل	بگشا، باز کن
بِلاد	کشور، سرزمین	مَعْصِیَة	گناه	عُقْدَة	گره
جَمِیْلَة	زیبا	عَلَامَات	نشانه‌ها	فَقَّه	فهمید
جَنَّا	بسیار	وَزَع	پارسایی، زهد، تقوا	(مضارع: يَفْقَهُ / يَفْقَهُونَ)	
شَغَب	مَلَتْ	قَلَة	کمی	أَب	بده
مُضِیَاف	مهمان‌دوست	جَلَم	بردباری	قِي	حفظ کن، نگاه دار
زائد	به علاوه	عَضْب	خشم	أَقِيمُوا	برپا دارید
نَاقِص	مینهای	صِدْق	راستی	(ماضی: أَقَامَ / مضارع: يُقِيمُ / مصدر: إِقَامَة)	
تِساوي	مساوی است	خَوْف	ترس	صَلَاة	نماز
أُسْبُوع	هفته	كَلْب	سگ	تَقَدَّمَ	پیش فرستاد
أَخَذ	یکشنبه	قَبِرَ عَلَي	توانست	(مضارع: تَقْدُمُونَ)	
خَمِيس	پنجشنبه	(مضارع: يَتَدِرُّ عَلَي)		وَجَدَ	یافت
سَنَة	سال	سَمَاع	شنیدن	(مضارع: يَجِدُ / يَجِدُونَ)	
شِتَاء	زمستان	صَوْت	صدای	أَفْرَغَ	عطا کن
خَرِيف	پاییز	قَدَم	گام، قدم	(ماضی: أَلْفَغَ / مضارع: يُفْرَغُ / مصدر: الْفَاغ)	
فَانَز	برنده، موفق	نَفْلَة	مورچه	تَبَثَّ	استوار کن
ذَهَبِيَّة	طلایی	يَفُوقُ	بالا تر است از	(ماضی: تَبَثَّ / مضارع: يُتَبَثُّ / مصدر: تَثْبِيت)	
فَضِيَّة	نقره‌ای	عَالَم	جهان	أَقْدَام	گام‌ها
أَخَذَ	گرفت	عُرَاب	کلاغ	أَنْصَرُ	یاری کن
(مضارع: يَأْخُذُ)		يَعِيشُ	زندگی می‌کند	(ماضی: أَنْصَرُ / مضارع: يَنْصَرُ)	
أَرْسَلْنَا	فرستادیم	(ماضی: عَاشَ)		قَرَأَ	خواند
(ماضی: أَرْسَلَ / مضارع: يُرْسِلُ / مصدر: إِرْسَال)		أَكْثَر	بیش‌تر، بیش‌ترین	(مضارع: يَقْرَأُ / يَقْرَأُونَ)	
لَيْث	اقامت کرد، ماند	أَمْتَار	مترها	(مضارع: يَشَرُّ / يَشَرُّونَ)	
أَلْف	هزار	إِشْرَح	بگشا	تَشَرُّ	ممکن شد
جاء بِ	آورد	صَبَر	سبید	(مضارع: يَتَشَرُّ)	

کلمات مترادف

۲

بسته

شَنَع	عام	سَنَة
قرار بده	سال	
جَمَاعَة	أَحْسَن	خَيْر
گروه	بهتر، نیکوتر	
أَرْسَل	نَصَاح	مَوَاعِظ
فرستاد	نصیحت‌ها، اندرزها	
لَبِثَ	ثَوَاب، جَزَاء	أَجْر
درنگ کرد، باقی ماند	پاداش	
شَغَب	وَضَع	جَعَلَ
ملت	قرار داد	
أَفْسَكَ	وَرِثَ	تَرَكَ
گرفت	به ارث گذاشت، به جا گذاشت	
عَدَاوَة	عَرَسَ	زَوَّغَ
دشمنی	کاشت	
جُزء	وَجَعَ	أَلَمَ
بخش	درد	
جَنَأ	غَنِينَ	يَنْبُوعَ
بسیار	چشمه، جوی پرآب	
مَنْسَب	مَنْسَب	مَنْسَب
به‌دست آوردن		
مَسْكِين	مَسْكِين	مَسْكِين
فقی‌دست، فقیر		
نَجْم	كَوْكَب	كَوْكَب
ستاره		
ذَفْعَة	مَرَّة	مَرَّة
بار، دفعه		
نَاجِح	فَائِز	فَائِز
برنده، موفق		
ضَبْر	جَلَم	جَلَم
بردباری		
إِحْفَظْ	قِي	قِي
نگاه دار		
كُلَّ	جَمِيعَ	جَمِيعَ
همه		
صَنَعَ	بَنَى	بَنَى
ساخت		
ذَنْب	مَعْصِيَة	مَعْصِيَة
گناه		

کلمات متضاد

۳

بسته

أَخِرَة	دُنْيَا	نَهَار	لَيْلَة	قَبْلَ	بَعْدَ
آخرت	دنیا	روز	شب	پیش از	پس از
مَسَاء	صَبَاح	نَاقِص	زَائِد	مَوْت	حَيَاة
عصر	صبح	پنهای	به علاوه	مرگ	زندگی
عَذَاب	أَجْر	أَوَّل	نَاسِئِین	جَمَاعَة	وَحْدَة
عذاب	پاداش	پایانی	طَاعَة	گروه	تنهایی
كَبِير	صَغِير	مَعْصِيَة	إِطَاعَة كَرْدَن	قَلِيل	كَثِير
بزرگ	کوچک	نافرمانی	فَلَة	اندک	بسیار
يُذَلِّب	صِدْق	كُفْرَة	كَمِي	خَلَال	خَرَام
دروغ	راستگویی، راستی	فراوانی	جَلَم	حلال	حرام
أَقَلَّ	أَكْثَر	عَجَلَة	بَرْدْبَارِي	رَجُل	إِمْرَأَة
کم‌تر، کم‌ترین	بیش‌تر، بیش‌ترین	شتاب کردن		مرد	زن

رَقَم	أَرْقَام
رقم، عدد، شماره	
نَفْس	أَنْفُس
نفس، جان	
نور	أَنْوَار
روشنایی، نور	
قَتَم	أَقْدَام
گام	

باب	أَبْوَاب
در	
يَوْم	أَيَّام
روز	
إِمَام	أَيْمَنَة
امام، پیشوا	
جُمْلَة	جُحُل
جمله	
مِثْل	أَمْثَال
شبيه، همانند	
مِثْر	أَمْتَار
متر	

مَوَاعِظَة	مَوَاعِظ
پند، اندرز	
جُزْء	أَجْزَاء
قسمت	
تَبِيع	تَبَاعِيع
چشمه، جوی پَر آب	
عَدَد	أَعْدَاد
عدد، شماره	
رَجُل	رِجَال
مرد	
دَقِيقَة	دَقَائِق
دقیقه	

قسمت

واژگان

معنی واژگان

بسته 1

راز	بِرَاز	نامید	سَمَى	فرستاد	أَرْسَلَ
تیم، گروه	فَرِيق	پدیده	(مضارع: يُسَمَى)	بادها	(مضارع: يُرْسِلُ / مصدر: إرسال)
مشاهده، دیدن	زِيَارَة	حیران کرد	ظَاهِرَة	برانگیخت	رِيَّاح
شناختن	التَّعَرُّفُ عَلَى	سالت	خَيَّرَ	ابر	أَنَارَ
باران ها	أَمْطَار	طولانی	(مضارع: يُخَيِّرُ)	گستراند	(مضارع: يُنِيرُ)
عجیب، شگفت	غَرِيب	پیدا کرد، یافت	سَنَوَات	آسمان	سَحَاب
مربوط	مُتَعَلِّقَة	مردم	طَوِيلَة	مطر	بَسَطَ
آبها	مِياه	اتفاق افتاد	وَجَدَ	ماهی	(مضارع: يَبْسُطُ)
بلکه	بَلْ	سالانه	(مضارع: يَجِدُ)	باور کرد	سَمَاء
اقیانوس اطلس	الْفَحِيطُ الْأَطْلَسِي	آمریکای مرکزی	نَاس	می بینی	سَمَاء
دور شد	بَعْدَ	بزرگ	خَدَّتْ	ماهی ها	سَمَاء
افتادن	(مضارع: يَبْعُدُ)	بیش تر، بیش ترین	(مضارع: يَخْدُتُ)	پی در پی افتاد	صَدَّقَ
گردباد	شَقُوط	سپس	سَنَوِي	پایین آمدن، بارش	(مضارع: يَصْدُقُ / مصدر: تصديق)
کشید	إِغْصَار	شد	أَمْرِيكَا الْوُسْطَى	برف، یخ	خَلَّى تُصَدَّقُ: تا باور کنی
	سَخَبَ	پوشیده، فرش شده	غَيْثَة	ظن	تَرَى
از دست داد	(مضارع: يَسْخَبُ)	گرفت	سُودَاء	(ماضی: رَأَى)	أَسْمَاك
جشن گرفت	فَقَدَ	پختن	(مؤنث: أَسُودَة)	عکس ها، تصاویر	تَسَاقَطَ
	(مضارع: يَلْقِذُ)	خوردن	عَظِيمَة	باران بارید	(مضارع: تَسْقُطُ / مصدر: تساقط)
جشنواره	إِخْتَفَلَ	تلاش کرد، کوشید	أَكْثَر	مشاهده کرد، دید	تُرْوَل
	(مضارع: يَخْتَفِلُ / مصدر: إختفال)	دانشمندان	ثُمَّ		قَلَج
ماهانه	مِهْرَجَان	شناختن	أَصْبَحَ		ظَنَ
دریا	شَهْرِيَّاً		(مضارع: يُصْبِحُ)		(مضارع: يَظُنُّ)
نالامید شد	بَحْر		مَفْرُوش		فَلَم
	يَتَسَّ		أَخَذَ		حَسَناً
	(مضارع: يَتَسَّسُ / مصدر: تأس)		(مضارع: يَأْخُذُ)		ضَوْر
خارج شد	خَرَجَ		طَبَخَ		أَمْطَرَ
	(مضارع: يَخْرُجُ / مصدر: خُروج)		تَنَاولَ		(مضارع: يَمْطُرُ / مصدر: إمتطار)
شناخت	عَرَفَ		حَاوَلَ		شَاهَدَ
	(مضارع: يَعْرِفُ / مصدر: عَرَفَة)		(مضارع: يَحَاوِلُ / مصدر: مُحاولَة)		(مضارع: يَشَاهِدُ / مصدر: مُشاهدة)
برید	قَطَعَ		عَلَّمَاه		
	(مضارع: يَلْطَعُ / مصدر: قَطع)		مَعْرِفَة		

فیلمها	أفلام	شنید	سمیع	شکر کرد	شَكَرَ
کوهها	جبال		(مضارع: يَسْمَعُ / مصدر: سَمِعَ)		(مضارع: يَشْكُرُ / مصدر: شَكَرَ)
زندگی کرد	عاش	بازی کرد	لَعِبَ	بیرون آورد، خارج کرد	إِشْتَرَجَ
	(مضارع: يَعِشُ)		(مضارع: يَلْعَبُ / امر: اَلْعَبْ)		(مضارع: يَشْتَرِجُ / مصدر: إِشْتَرَجَ)
جابه جا شد	إِنْتَقَلَ	پایین آمد	نَزَلَ	اعتراف کرد	إِعْتَرَفَ
	(مضارع: يَنْتَقِلُ / مصدر: إِنْتَقَلَ / امر: اِنْتَقِلْ)		(مضارع: يَنْزِلُ / امر: اِنزِلْ)		(مضارع: يُعْتَرِفُ / مصدر: إِعْتَرَفَ)
	لا تَنْتَقِلْ: جابه جانی شود	نشست	جَلَسَ	بریده شد	إِنْقَطَعَ
			(مضارع: يَجْلِسُ / امر: اجْلِسْ)		(مضارع: يَنْقَطِعُ / مصدر: انْقَطَعَ)
گوش فرا داد	إِسْتَمَعَ	دور شد	إِنْتَعَدَ	سپاسگزاری کرد	تَشَكَّرَ
	(مضارع: يَسْتَمِعُ / مصدر: اِسْتَمَعَ / امر: اِسْتَمِعْ)		(مضارع: يَنْتَعِدُ / مصدر: اِنْتَعَدَ / امر: اِنْتَعِدْ)		(مضارع: يَشْكُرُ / مصدر: تَشَكَّرَ)
خشک	مُجَفَّفَ	تنبلی	كَسَلَ	پس گرفت	إِسْتَرْجَعَ
خانه	بَيْت	انجام	أَدَّى		(مضارع: يَسْتَرْجِعُ / مصدر: اِسْتَرْجَعَ / امر: اِسْتَرْجِعْ)
سپیده دم	فَجْر	تکلیف	وَأَجَبَ		
چشن	خَفَلَتْ	منتظر شد	إِنْتَظَرَ	کار کرد	إِسْتَفْلَ
			(مضارع: يَنْتَظِرُ / مصدر: اِنْتَظَرَ / امر: اِنْتَظِرْ)		(مضارع: يَسْتَفِلُ / مصدر: اِسْتَفْلَ / امر: اِسْتَفِلْ)
بالا برد	رَفَعَ				
	(مضارع: يَرْفَعُ)	تعجب کرد	تَعَجَّبَ	باز شد	إِنْفَتَحَ
شد	صَارَ		(مضارع: يَتَعَجَّبُ / مصدر: تَعَجَّبَ / امر: تَعَجَّبْ)		(مضارع: يَنْفَتِحُ / مصدر: اِنْفَتَحَ / امر: اِنْفَتِحْ)
از راه	عَبَّرَ	گذرنامه	جَوَّازَ	دانش آموخته شد	تَخَرَّجَ
دریافت کرد	إِسْتَلَمَ	فرودگاه	مَطَارَ		(مضارع: يَتَخَرَّجُ / مصدر: تَخَرَّجَ / امر: تَخَرَّجْ)
رحمت	رُوح	خوش آمدید	مَرْحَباً بِكُمْ		
فرا خواند، دعوت کرد	دَعَا	مَشَرَفَ فرمودید	شَرَّفْتُمْ	پوزش خواست	إِغْتَذَرَ
	(مضارع: يَدْعُو / امر: ادْعُ)	همراه	مُرَافِقَ		(مضارع: يَغْتَذِرُ / مصدر: اِغْتَذَرَ / امر: اِغْتَذِرْ)
راه	سَبِيلَ	پدر و مادر	وَالِدَيَّ	سخن گفت	تَكَلَّمَ
گفت و گو کن	جَادَلَ	دو خواهر	أَخَوَاتِي		(مضارع: يَتَكَلَّمُ / مصدر: تَكَلَّمَ / امر: تَكَلَّمْ)
	(ماضی: جَادَلَ / مضارع: يُجَادِلُ / مصدر: مُجَادَلَةٌ)	دو برادر	أَخَوَايَ		
یاد کرد	ذَكَرَ	مهمانان	ضُيُوفَ	به دست آورد	اِكْتَسَبَ
	(مضارع: يَذْكُرُ / امر: اذْكُرْ)	کارت، بلیت	بِطَاقَةَ		(مضارع: يَكْتَسِبُ / مصدر: اِكْتَسَبَ / اِكْتِسَابَ)
تکلیف داد	كَلَّفَ	یمین	يَمِينَ	عقب نشینی کرد	إِنْسَحَبَ
	(مضارع: يَكْلِفُ)	چپ	يَسَارَ		(مضارع: يَنْسَحِبُ / مصدر: اِنْسَحَبَ / اِنْسِحَابَ)
توان	وَسَّعَ	بازرسی	تَفْتِيشَ		
به سودش	لَهَا	لطفاً	رِجاءاً	آموخت، یاد گرفت	تَعَلَّمَ
به ضررش	عَلَيْهَا	دستها	أَيْدِي		(مضارع: يَتَعَلَّمُ / مصدر: تَعَلَّمَ / امر: تَعَلَّمْ)
داستان	قِصَّةَ	آماده	جَاهِزَ		
کوتاه	قَصِيرَةَ	چشن	إِحْتِفَالَ	لیخند زد	إِبْتَسَمَ
نامهها	رَسَائِلَ	گلها	أَزْهَارَ		(مضارع: يَبْتَسِمُ / مصدر: اِبْتَسَمَ)

بَیْر	بَیْشَاهِدْ، بَیْظَرُ
نَزُول	می بیند سَقُوط
حَدَثْ	پایین آمدن وَقَعَ
تَنَاوُل	اتِّصَاق افتاد أَكَلَ
غَنِيْمَة	خوردن سَحَاب
حَاوَلْ	اَبَر اِجْتَهَدْ، سَعَى
	تلاش کرد

غَرِيب	عَجِيب
مِهْرَجَان	شگفت خَفْلَة، اِخْتِفَال
تَبَوُّع	جشنواره، جشن عَيْن
وُسْع	چشمه، جوی پَر آب قُدْرَة
أَضْبَحْ	توانایی صَارَ
ضَعْ	شد اِجْعَلْ
	قرار بده

بَلَد	بِلَاد
بَقَاع	کشور أَرَاضِي
ظَنَّنْ	قطعه های زمین، زمین ها حَسِبَ
كَتَبَ	گمان کرد، پنداشت اِكْتَسَبَ
	به دست آورد

کلمات متضاد

۳

بسته

جَقَعَ	بَسَطَ	قَرِيبَ	بَعِيدَ	كَذَّبَ	صَدَّقَ
جمع کرد	گستراند	نزدیک	دور	تکذیب کرد	باور کرد
عَلَيْهَا	لَهَا	دَخَلَ	خَرَجَ	صُعُودَ	نُزُولَ، سُقُوطَ
به زیان او	به سود او	وارد شد	خارج شد	بالا رفتن	پایین آمدن، افتادن
رَجَاءَ	يَأْسَ	خُرُوجَ	دُخُولَ	خَيَالِيًّا	حَقِيقَةً
امید	ناامیدی	خروج، خارج شدن	ورود	تخیلی	حقیقی
يَسَارَ	يَمِينَ	ذَهَابَ	رُجُوعَ	بَيَضَاءَ	سُودَاءَ
چپ	راست	رفتن	بازگشت	سفید	سیاه
بَعِيدَ	مُجَاوِرَ	طَوِيلَ	قَصِيرَ	صَغِيرَةً	عَظِيمَةً
دور	نزدیک	بلند، طولانی	کوتاه	کوچک	بزرگ
مُرطُوبَةً	مُجَفِّفَةً	حَيَاةَ	مَوْتَ	صَعِيفَةً	قَوِيَّةَ
مرطوب	خشک	زندگی	مرگ	ضعیف، ناتوان	قوی
وَجَدَ	فَقَدَ	نِساءَ	رِجَالَ	أَقَلَّ	أَكْثَرَ
یافت، پیدا کرد	از دست داد	زنان	مردان	کم تر، کم ترین	بیش تر، بیش ترین
		نَامَ	إِثْبَتَهُ	قَرَبَ	بَعَدَ
		خوابید	بیدار شد	نزدیک شد	دور شد

طالب	طَلَب	دُروس	دُروس	ریاح	ریح
دانش آموز، دانشجو		درس		باد	
رسالة	رَسَائِل	یَد	اَیْدِی	اَیَّام	یُوم
نامہ		دست		روز	
نور	أَنْوَار	ضیف	ضُیُوف	أَسْمَاک	سَمَک
روشنایی، نور		مہمان		ماہی	
أَہْل	أَهَالِی	زَہْر	أَزْہَار	صُور	صَوْرَة
ساکن، ساکنان		گل، شکوفہ		عکس	
زَجَل	رِجَال	جَبَل	جِبَال	عُلَمَاء	عَالِم
مرد		کوه		دانشمند	
فَعْل	أَفْعَال	نوع	أَنْوَاع	أَمْطَار	مَطَر
فعل		گونه، نوع		باران	
شَکْل	أَشْکَال	ذَنْب	ذُنُوب	مِیَاه	مَاء
شکل		گناہ		آب	
حِین	أَخِیَان	بَقَاع	بَقَاع	تَلْج	تَلْج
زمان، وقت		قطعه زمین		برف، یخ	
		بَہِیْمَة	بَہَائِم	أَفْلام	فِلم
		چارپا		فیلیم	
		نَایم	نِیَام	ظَوَاهِر	ظَاحِرَة
		خفته، خوابیدہ		پدیدہ	

در این بسته انواع اسم‌های درس سوم را همراه با معنی به طور کامل آورده‌ایم. از آن جایی که مطالب این بسته همهٔ سؤالات امتحانی را پوشش می‌دهد، توصیه‌مان این است که جدول زیر را حفظ کنید؛ ولی چنانچه تمایل دارید آموزش انواع اسم را ببینید به قسمت قواعد درس هشتم (صفحهٔ ۲۲۲) مراجعه کنید.

■ اسم فاعل

ظَاهِرَة پدیده

عَالِم دانشمند؛ ج عُلَمَاء

مُنْتَشِرَة بخش

طَالِب دانش آموز، دانشجو؛ ج طَلَّاب

مُسْلِم مسلمان؛ ج مُسْلِمِین

مُتَعَلِّقَة وابسته

مُجَاوِزَة نزدیک

وَاجِب تکلیف

مُرَافِق همراه

جَاهِز آماده

مُخْتَلِفَة گوناگون

مُنْتَظَرِین انتظارکشندگان

كَافِر ناسپاس

■ اسم مفعول

مَفْرُوشَة پوشیده

مَسْئُول مورد سؤال شده؛ ج مَسْئُولُون

مُخْتَفِقَة خشک

مُقْتَد امتداد یافته

مُقَدَّس مقدس، پاک

قسمت واژگان

بسته 1 معنی واژگان

گرامی ترین	اکرم	بیا	تعال	پرستید	عَبَدَ (مضارع: يُعْبُدُ)
پرهیزگارترین	اتقى	یکسان	شواء	همزیستی داشت	تَعَايَشَ (مضارع: يَتَعَايَشُ / مصدر: تَعَايَشَ)
دستور داد	أَمَرَ (مضارع: يَأْمُرُ)	شریک قرار داد	أَشْرَكَ (مضارع: يُشْرِكُ / لا تُشْرِكُ: شریک قرار ندهیم)	مسالمت آمیز	بِسَلْمٍ
چنگ زد، با دست گرفت	إِغْتَصَمَ (مضارع: يَغْتَصِمُ)	تأکید کرد	أَكَّدَ (مضارع: يُؤَكِّدُ: تأکیدی کند)	صلح	بِسَلْمٍ
طناب	خَبَلَ	آزادی	خُرُتَّة	بود	كَانَتْ
برتری	فَضَلَ	اجبار	إِكْرَاهٍ	در گذر زمان	عَلَى مَرَّالْفُصُورِ
یک چهارم	زَنْعٍ	جایز است	يَجُوزُ	استوار، ایستاده	قَائِمٍ
ساکنان	سُكَّانٍ	اختلاف	خِلَافٍ	رهبر	قَائِدٍ
جهان	عَالَمٍ	دشمنی	عَدُوَانٍ	دوری کردن	إِجْتِنَابٍ
همانند شد	تَشَابَهَ (مضارع: يَتَشَابَهُ: همانند می شود / مصدر: تَشَابَهَ: همانند شدن / امر: تَشَابَهْ: همانند شو)	سود برد	إِسْتَفْعَ (مضارع: يَسْتَفْعِ / مصدر: اِسْتِفْعَاعٍ)	بدی کردن	إِسَاءَةٍ
		با همدیگر	مَعَ بَعْضٍ	برابر می شود	يَسْتَوِي
		نگاه داشتن	إِحْتِفَاطٍ	نیکی، خوبی	حَسَنَةً
		نزد	لَدَى	بدی، زشتی	شَيْئَةٍ
			لَدَيْهِمْ: دارند	دفع کرد، دور کرد	دَفَعَ (اذلَع: دوری کن / دَلَع: کن)
		شاد	فَرَحٍ	دشمنی	عَدَاوَةٍ
همنشینی کرد	جَالَسَ (مضارع: يَجَالِسُ: همنشینی می کند / مصدر: جَلَسَ: همنشینی / امر: جَلِسْ: همنشینی کن)	ملت ها	شُعُوبٍ	گرم و صمیمی	خَمِيمٍ
		زبان ها	لُغَاتٍ	یک پنجم	خُمْسٍ
		رنگ ها	أَلْوَانٍ	مزدور	غَمِيلٍ
بیرون آورد	أَخْرَجَ (مضارع: يُخْرِجُ: بیرون می آورد / مصدر: أَخْرَجَ: بیرون آوردن / امر: أَخْرِجْ: بیرون بیاور)	آفرید	خَلَقَ (مضارع: يَخْلُقُ)	دشنام داد	سَبَّ (مضارع: يَسُبُّ / أَنْ لَا يَسُبُّوا: که دشنام ندهند)
		مرد، نر	ذَكَرٍ	فرا خواند، دعا کرد	دَعَا (مضارع: يَدْعُو / فَرَأَى: خواند)
		زن، ماده	أُنْثَى	به جای خدا، به غیر خدا	مِنْ دُونِ اللَّهِ
داد و ستد کرد	تَعَاوَلَ (مضارع: يَتَعَاوَلُ: داد و ستد می کند / مصدر: تَعَاوَلَ: داد و ستد کردن / امر: تَعَاوَلْ: داد و ستد کن)	قرار داد	جَعَلَ (مضارع: يَجْعَلُ)	احترام گذاشت	إِحْتَرَمَ (مضارع: يُحْتَرِّمُ / مصدر: إِحْتِرَامٍ)
		یکدیگر را شناختن	تَعَارَفَ (لِتَعَارَفُوا: تا یکدیگر را بشناسید)		

قائم	واقف	ایستاده	إِقْرَاه	اجبار	يَتَجَلَّى	نَظَهَرُ
أَحْسَن	أَفْضَل، خَيْر	نیکوترین	رَأَى	نَظَرَ، شَاهَدَ	مَشْهُوع	جَلُوه گر می شود، آشکار می شود
عَدَاوَة	عَدُوَان	دشمنی	تَفْتِيش	بَحْث	مَجَاز	جَائِز
سَلَم	صُلَح	آشتی، صلح	لَدَيَّ	لِي	عَقَائِد	آرَاء
جُزْب	فَرِيق	گروه	ذَوْلَة	پِلَاد	نَصَح	وَعَظ
خِلَاف	تَفْرِقَة	اختلاف	إِجْتِنَاب	کَشُور	تَفَرَات	قَوَائِد
صَالَة	قَاعَة	سالن	بَسِيط	دَوْرِي کردن	يَعِيشُ	مَيُوه ها
مِنْ فَضْلِكَ	رَجَاء	لُطْفاً	مُهَيَّئَة	آسان، ساده	زِنْدَگِي می کند، سکونت دارد	مُسَاوِي
فَرَح	مَسْرُور	شاد، خوشحال	حَاوِل	أَرَام بخش	شَوَاء	بِرَابِر، يَكْسَان
سَيِّئَة	شَر	بدی	أَنْزَلَ	أَرْسَلَ		
				فَرِيسْتَاد		

کلمات متضاد

۳

بیسته

شَر	خَیْر	ذَکَر	أُنْثَى	إِسَاءَة	إِحْسَان
بدی	خوبی	نر، مرد	ماده، زن	بدی کردن	نیکی کردن
تَفْرِقَة	وَحْدَة	أَکْثَر	أَضْغَر	حَسَنَة	شَیْئَة
پراکندگی	وحدت، اتحاد	بزرگ تر، بزرگ ترین	کوچک تر، کوچک ترین	نیکی	بدی
کَامِل	نِصْف	کَثِیر	قَلِیل	عَدَاوَة، عُدْوَان	صَدَاقَة
کامل	نیمه	بسیار	کم، اندک	دشمنی	دوستی
نور	ظُلْمَة	أَوَّل	آخِر	صَدِیق، وَلِی	عَدُو
روشنایی، نور	تاریکی	نخستین	پایانی	دوست	دشمن
مُؤْمِن	کَافِر	وَاقِف	جَالِس	مُسْلِم	کَافِر
مؤمن	کافر	ایستاده	نشسته	مسلمان	کافر
إِسَاءَة	حَزَنَة	أَکْثَر	أَقَل	إِکْرَاه	إِخْتِیَار
اسارت	آزادی	بیش تر، بیش ترین	کم تر، کم ترین	اجبار	اختیار
		جَاهِل	عَالِم	فَرَح	خَزِین
		نادان	دانا	شاد	غمگین

عُصُور	عَصْر	صَوْر	صَوْرَة	زَمَلَاء	زَمِيل
کُفَّار	کافر	صُفُوف	صُف	مَرَاجِل	مَرَحَلَة
أَذْيَان	دین	جِبَال	خَبَل	مَقَابِر	مَقْبِرَة
نِقاط	نُقْطَة	قَائِدَة	قَائِد	نُقُود	نَقْد
عَقَائِد	عَقِيْدَة	عُقْلَاء	عَمِيل	أَقْدَام	قَدَم
بِلَاد	بَلَد	أَشْكَال	شِغْل	أَنْوَار	نُور
شُعُوب	شُعْب	أَنْسَان	سِن	قُلُوب	قَلْب
أَلْوَان	لَوْن	مَلَابِس	مَلْبَس	حُبُوب	حَب
قَبَائِل	قَبِيلَة	أَنْوَاع	نُوع	عِبَاد	عَبْد
سُكَّان	سَاكِن	أَسْبَاب	سَبَب		
	سَاكِن، مَقِيم		سَبَب، دَلِيل، عَلَتْ		
					هَمَكَار، هَمْ كَلَّاسِي
					دَوْرَة، مَرَحَلَة
					أَرَامْگَاه
					بُول
					گَام، پَا
					نُور، رُوشَنَايِي
					دَل، قَلْب
					قِرْص
					بَنْدَة

بسته ۵ انواع اسم

در این بسته انواع اسم‌های درس چهارم را همراه با معنی به طور کامل آورده‌ایم. از آن جایی که مطالب این بسته همهٔ سؤالات امتحانی را پوشش می‌دهد، توصیه‌مان این است که جدول زیر را حفظ کنید؛ ولی چنانچه تمایل دارید آموزش انواع اسم را ببینید به قسمت قواعد درس هشتم (صفحه ۲۲۲) مراجعه کنید.

■ اسم فاعل

واجِدَة یگانه

قائِمَة استوار، ایستاده

مُسْلِم مسلمان؛ ج مُسْلِمین

مُشْرِك مشرک؛ ج مُشْرِکین

کافِر کافر؛ ج کُفَّار

ساکِن ساکن، مقیم؛ ج سُکَّان

واسِعَة وسیع، گسترده

جاهِل نادان

قائِد رهبر

زائِرَة زیارت‌کننده

مُهَذَّنَة آرام‌بخش

واقِفْا ایستاده

قادر توانا

■ اسم مفعول

مَقْبُودات خدایان

مَجْمُوعَة مجموعه، گروه

مَفْتُوحَة باز

مَفْجُون خمیر

مَسْمُوعَة مجاز

مَسْؤُول مسئول، مورد سؤال

مَلَوْنَة رنگی

■ اسم مبالغه

جَوَّال تلفن همراه